

La cele mai înalte cote ale artei Interpretative

Ateneul Român a găzduit la sfârșitul lunii ianuarie primul concert din ciclul manifestărilor prin care Filarmonica „George Enescu”, publicul bucureștean îl sărbătorește în această stagiune pe Ion Voicu — cu prilejul împlinirii a 35 de ani de activitate artistică.

Interpretând cu colaborarea Filarmonicii, dirijată de Mircea Basarab, *Concertele* lui Beethoven și Ceai-kovski — Ion Voicu a inaugurat astfel un amplu ciclu de manifestări (în care au fost programate 9 lucrări concertante ce vor contura o adevărată istorie a literaturii violonistice — un program Mozart susținut la pupitrul orchestrei „București” și două recitaluri de sonate cu colaborarea pianiștilor Christoph Eschenbach și Valentin Gheorghiu) — manifestări care vor puncta, vor rememora, momentele esențiale ale carierei unuia dintre cei mai mari artiști născuți pe pământul nostru în acest veac.

De peste trei decenii numele lui Ion Voicu e cunoscut în centrele muzicale ale Europei, Americii și Asiei; de decenii Stradivanius-ul lui Ion Voicu vorbește lumii despre unica artă a unui popor care a dat geniul lui Enescu; de decenii numele lui Ion Voicu strălucește pe afișele tuturor marilor Filarmonici ale lumii, de la New-York la Moscova și de la Stockholm la Atena; de decenii numele lui Ion Voicu e imprimat pe discuri de reputație internațională — Decca, Eterna, Heliodor.

Format în clasele Conservatorului bucureștean, sub îndrumarea lui George Enacovici, bucurându-se mai târziu de lecțiile lui Enescu și ale lui David Oistrach, însușindu-și un repertoriu uriaș (numărând cel puțin 21 de lucrări concertante), Ion Voicu a căutat permanent să alieze excepționalele sale calități naturale, virtuozității sale innăscute, adâncimea de gândire, de reflexivitate necesară marii muzici.

Și *Concertele* de Beethoven și Ceaikovski, interpretate în această prima manifestare a ciclului aniversativ au punctat liniile evolutive ale artei lui Ion Voicu, de la repertoriul de pură bravură, cântat cu o asemenea forță, degajare și personalitate încă din primii ani ai carierei sale, la partituri de mare adâncime expresivă.

În calmul intrării viorii în *Concertul* de Beethoven, în fermecătoarele accente din *Larghetto*-ul aceluiasi concert, în tumulturile pasionale ale mișcărilor extreme ale *Concertului* de Caikovski, am regăsit substanțialitatea, gravitatea, echilibrul partiturilor, am regăsit strălucirea, adâncimea, eleganța, căldura, unica sonoritate a viorii lui Ion Voicu.

La începutul acestei stagiuni l-am invitat pe Ruggiero Ricci — interpret unanim socotit drept „un Paganini al veacului XX” — să asculte un disc cu *Concertul în Re major* al genovezului, avându-l drept solist pe Ion Voicu. Extaziat, Ruggiero Ricci mi-a declarat că a fost întrecut...

Nu știu ce coeficient de curtuazie se găsea în această declarație (Ruggiero Ricci era însă literalmente fermecat de arta lui Ion Voicu, mi-a cerut să-i pun de câteva ori discul), dar am certitudinea că „ciclul de concerte Ion Voicu” ce a demarat la sfârșitul lunii ianuarie la Filarmonică ne va dovedi nivelul forțelor lui Ion Voicu, capacitatea sa de a se autodepăși continuu, capacitatea sa de a se ridica permanent la cele mai înalte cote ale artei interpretative contemporane.

IOSIF SAVA

Emil Simon, compozitor și dirijor

Prezent din nou în fruntea Orchestrei simfonice a Radioteleviziunii, Emil Simon ne-a oferit pentru început prima audiție bucureșteană (cea absolută a avut loc anterior, la Tirgu Mureș) a compoziției sale *Sonata per orchestra*, scrisă în 1972. Nu este pentru întâia oară că Emil Simon schimbă bagheta dirijorală cu condeiul compozitorului. Dar parcă pentru întâia oară experiența sa de interpret intrat într-un contact aprofundat cu sutele de partituri prezentate de la pupitrul șefului de orchestră a fecundat în modul cel mai fericit talentul său de creator și cunoștințele de specialitate dobândite în acest domeniu. Aș spune chiar — fără a dori să minimalizez prin nimic meritele indiscutabile ale lucrării — că ea vădește profesiunea de dirijor a autorului, într-atît de eficiente sînt combinațiile timbrale și efectele sonore care dau savoare *Sonatei per orchestra* de la un capăt la altul. În chip evident, Emil Simon stăpînește cu autoritate meșteșugul orchestrației, știe să-l folosească pentru a alterna stări de tensiune cu altele de destindere, pentru a pune în valoare momente solistice (de vioară, de corn sau de marimbafon), în contextul unei țesături orchestrale dense și totuși transparente. De aci decurge însă și pericolul care-l pîndește pe compozitorul Emil Simon: capacitatea de a obține acele efecte sonore care asigură succesul dirijorului, făcînd să treacă pe un plan secundar substanța muzicală propriu-zisă, preocuparea pentru găsirea unui limbaj personal. Impresia aceasta, formulată „la rece”, nu m-a împiedicat să mă alătur — în sala de concert — numerosului public care și-a exprimat în chip spontan satisfacția prin aplauze